

A Magyar Kémikusok Egyesületének
– a MTE SZ tagjának –
tudományos ismeretterjesztő
folyóírata és hivatalos lapja

Szerkesztőség:

Felölős szerkesztő: KISS TAMÁS
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztők:

ANDROSITS BEÁTA, BANAI ENDRE,
LENTE GÁBOR, NAGY GÁBOR,
PAP JÓZSEF SÁNDOR, RITZ FERENC,
ZÉKÁNY ANDRÁS
Szerkesztőségi titkár: SÜLI ERIKA

Szerkesztőbizottság:

SZÉPVÖLGYI JÁNOS,
a szerkesztőbizottság elnöke,
[SZEKERES GÁBOR] örökös főszerkesztő,
ANTUS SÁNDOR, BECK MIHÁLY,
BIACS PÉTER, BUZÁS ILONA,
HANCSÓK JENŐ, JANÁKY CSABA,
KALÁSZ HUBA, KEGLEVICH GYÖRGY,
KOVÁCS AITILA, LIPTAY GYÖRGY,
MIZSEY PÉTER, MÜLLER TIBOR,
NEMES ANDRÁS, ifj. SZÁNTAY CSABA,
SZABÓ ILONA, TÖMPE PÉTER,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelők
A szerkesztésért felel: KISS TAMÁS

Szerkesztőség: 1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-225-8777, 36-1-201-6883
Fax: 36-1-201-8056
Email: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felölős kiadó: ANDROSITS BEÁTA
Nyomdai előkészítés: Planta-2000 Bt.
Nyomás: Pauker Nyomda
Felelős vezető: VÉRTES GÁBOR
ügyvezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 10 200 Ft
Egy szám ára: 850 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyany Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
SÜLI ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1015 Budapest, Hattyú u. 16.
Tel.: 36-1-201-6883, fax: 36-1-201-8056,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális számaink tartalma,
az összefoglalók és egyesületi híreink,
illetve archivált számaink honlapunkon
(www.mkl.mke.org.hu) olvashatók

Index: 25 541
HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)
HU ISSN 1588-1199 (online)
DOI: 10.24364/MKL.2017.09

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archivuma (EPA) archiválja

A nyár utolsó napjaiban ért a felkérés, hogy középiskolai tanárként a szeptemberi számba írjak beköszöntőt. S bár a perzselő nap melege igyekszik elhíttetni velünk, hogy messze még az évszak, a naptár józanságra int, és tudatja velünk, hogy hamarosan kezdődik az iskola. Itt az ideje tehát a tervezgetésnek, a reményteljes jövőbe tekintésnek, s erre minden alapunk megvan. Ugyan még pontosan nem ismerjük az előttünk tornyosuló feladatokat, de van miből merítenünk. Büszkék vagyunk tudósainkra, feltalálóinkra, nemzetközi és hazai sikereinkre, eredményeinkre, tehetséges diákjainkra és apró mindennapi győzelmeinkre, melyekről e lap előző számaiból tájékozódhattunk.

Az álmok mindig a jövőről szólnak. Vannak olyanok, melyek nyomasztanak a ránk nehezedő terhek miatt, s vannak, melyek lelkesítenek. A teljesség igénye nélkül hadd sorakoztassak fel néhányat az elmúlt évek tapasztalatai alapján.

A kerettanterv bevezetése óta évről évre visszatérő gondunk, hogy a szűkre szabott időben hogyan lehet az előírt anyagot úgy elsajátítani, hogy az ne csak kórtolgaszt legyen, hanem valamennyi diák számára hasznos ismeretet, naprakész tudást adjon, mely segíti őket a mindennapi életben való eligazodásban. Néha az is gondot jelent, hogy miként foglalmazzunk olyankor, ha a kerettanterv nem kompatibilis a tudományos eredményekkel. Értjük, hogy a túlzottan lezárt, leegyszerűsített megfogalmazások egyik oldalon segítik a kevésbé jó képességű diákokat, ugyanakkor hátrányos helyzetbe hozhatják a nagyon tehetséges, érdeklődő, tájékozott tanulókat az emelt szintű érettség (pl. a 2017. májusi érettségi 1. feladat/14., 15. kérdése). Sokszor szembesülünk azzal, hogy tanítványaink fejében részben a tájékozatlanságból vagy félretájékoztatásból olyan tévképzetek alakulnak ki, melyek nemcsak hátráltatják a helyes fogalomrendszer kialakulását, hanem akár veszélyesek is lehetnek. Felelősségünk tehát óriási: mit, mennyit, és hogyan tanítsunk?

A szünet utolsó hetei a tanárok számára már a tanévre való készülődés jegyében telnek. Átgondoljuk azokat a versenyeket, pályázatokat, amelyeken indulni szeretnénk, tanulmányozzuk az új tankönyveket és tervezgetjük a felkészülés menetét. Ez minden évben izgalmas és rendkívül változatos feladat, hiszen az elképzelések, tervek megvalósításához mindig konkrét személyeket képzelünk. Biztos vagyok abban, hogy amíg találunk csillogó szemű, tehetséges diákokat, áldozatkész, lelkes tanárokat, és megvan az alkotói háttér, mely a fiatal értelmiséget inspirálja, addig a jövő reményteli. Legyen ez az idei év vezérfonala és erőforrása.

Ehhez a munkához, szellemi találkozásokhoz sok segítséget kapunk, többek között a mostani lapszám tanulmányozása során, amikor például tudományos ismereteink gazdagodnak a komplexkémia, az allotrópia témakörében, vagy a parlagfüvel kapcsolatos téves elképzeléseiket cáfolja meg a szerző.

Jó böngészést kívánok!

2017. szeptember

Mostbacher Éva

Mostbacher Éva
a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának
tanára

TARTALOM

HAZAI KUTATÓMŰHELYEK BEMUTAKOZÁSA

Kollár László: Reakciók platina- és palládiumkomplexekkel: koordinációs kémia, homogén katalízis, szintetikus kémia 266

VEGYIPAR ÉS KÉMIATUDOMÁNY

Braun Tibor: Szén kvantumpöttyök kémiája és biokémiája. Újabb allotróp a nanoszénaládban 270

Székelyhídi Rita: A szilárd fázisú mikroextrakciós technika 276

Buzás Ilona: 40. Kémikus Nap Kecskeméten, a Természet Házában Chemistry in Europe, 2017, 2–3. 280
283

KITEKINTÉS

Lente Gábor: Az eltűnt idő és a 2016-os IgNobel-díjak nyomában 291

Csupor Dezső: Ködpiszkaló. Miért ne együnk parlagfüvet? 292

KÖNYVISMERTETÉS

Gubicza László: A hidrogén újszerű előállításá (Bélafiné Bakó K. (szerk.): Biohidrogén) 293

VEGYÉSZLELETEK

Lente Gábor rovata 294

EGYESÜLETI ÉLET 296

A HÓNAP HÍREI 298

Címnap:
Pécsi
Tudományegyetem,
Szentágotthai János
Kutatóközpont